

OLIMPIADA UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
29 februarie 2020
Clasa a VIII-a

Timpul de lucru: 2 ore.
Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

*Cândva arborii aveau ochi,
Pot să jur,
Știu sigur
Că vedeam când eram arbore,
Îmi amintesc că mă mirau
Ciudatele aripi ale păsărilor
Care-mi treceau pe dinainte,
Dar dacă păsările bănuiau
Ochii mei,
Asta nu îmi mai aduc aminte.
Caut zadarnic ochii arborilor acum.
Poate nu-i văd
Pentru că arbore nu mai sunt,
Sau poate-au coborât pe rădăcini
În pământ,
Sau poate,
Cine știe,
Mi s-a părut numai mie
Și arborii sunt orbi dintru-nceput...
Dar atunci de ce
Când trec de ei aproape
Sînt cum
Mă urmăresc cu privirile,
Într-un fel cunoscut,
De ce, când foșnesc și clipesc
Din miile lor de pleoape,
Îmi vine să strig -
Ce-ați văzut?...*

Ana Blandiana - *Cândva arborii aveau ochi*

1. Transcrie, din text, două personificări. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă a tuturor cuvintelor din șirul: **4p.**
  - a) *cânva, dinainte, ei, pleoape,*
  - b) *cândva, dinainte, ei, pleoape,*
  - c) *cândva, dinnainte, ei, pleoape,*
  - d) *cândva, dinainte, iei, ploape.*

4p.

3. Aranjează secvențele următoare în ordinea apariției în text:

- Îmi vine să strig
- Ochii mei
- Și arborii sunt orbi dintru-nceput...
- În pământ

4. Explică, în minimum 50 de cuvinte, semnificația enunțului: *Caut zadarnic ochii arborilor acum.* 4p.

5. Descrie, în minimum 100 de cuvinte, relația dintre sufletul ființei umane și natură, valorificând informațiile din textul-suport. 4p.

Partea a II-a (20 de puncte)

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

Faimoasa Teorie a Relativității enunțată de Albert Einstein este compusă de fapt din două teorii. Teoria sa specială despre relativitate, publicată în anul 1905 în periodicul *The Electrodynamics of Moving Bodies* și teoria sa generală despre relativitate, publicată în anul 1916 sub titlul de *Fundamentele Generale ale Teoriei Relativității*. Einstein a căutat să înțeleagă și să explice situațiile în care fizica pe principii newtoniene era inutilă în încercarea de a înțelege fenomenul relativității. Teoria lui Einstein a dus la schimbări revoluționare în concepțiile omenești despre timp, spațiu și gravitație.

Conceptul de bază prezent în aceste două teorii este acela că timpul și distanțele unui eveniment oarecare măsurate de doi observatori distincți au, în general, valori diferite, dar se supun întotdeauna aceluiași legi fizice. Teoria relativității se mai bazează pe două mari postulate*, primul susține că viteza luminii este constantă pentru toți observatorii, iar al doilea susține că observatorii care se mișcă la viteze constante se supun aceluiași legi fizice. Urmând această logică, Einstein a teoretizat că timpul se schimbă conform vitezei unui anumit obiect față de punctul său de observație. Cercetătorii au testat ulterior teoria prin experimente, demonstrând spre exemplu că un ceas atomic ticăie mai încet atunci când circulă cu viteze mari decât în lipsa oricărei mișcări.

Esența teoriei lui Albert Einstein este că atât spațiul, cât și timpul sunt concepte mai degrabă relative decât absolute. Materia și energia sunt echivalente una alteia, și o singură particulă de materie poate fi transformată într-o cantitate imensă de energie. Cum teoria relativității funcționează doar în lipsa unui câmp gravitațional, Einstein s-a străduit timp de 11 ani să introducă factorul gravitațional în ecuația sa pentru a descoperi în cele din urmă cum teoria relativității poate funcționa și în aceste condiții.

Sursa: Ce este Teoria Relativității? <https://www.descopera.ro/mari-intrebari/12708025-ce-este-teoria-relativitatii>

*Postulat, postulate, s. n. Adevăr fundamental care apare ca evident și care nu are nevoie să fie demonstrat; principiu de bază, normă. ♦ Enunț logic considerat primul într-un sistem deductiv. – Din fr. **postulat**, lat. **postulatum**.

1. Menționează anul când a fost publicată *teoria specială* a lui Albert Einstein. 4p.

2. Transcrie, din text, secvența care prezintă *conceptul de bază* al celor două teorii ale lui Einstein. 4p.

3. Precizează cele două postulate pe care se bazează teoria relativității. 4p.

4. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află afirmația corectă, așa cum apare în textul dat: 4p.

- Teoria relativității funcționează doar în lipsa unui câmp gravitațional;
- Teoria relativității nu funcționează în lipsa unui câmp gravitațional;
- Teoria relativității funcționează numai în lipsa unui câmp gravitațional.

5. Prezintă, în minimum 60 de cuvinte, efectul vitezei asupra timpului, valorificând textul dat. 4p.

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Identifică un element comun de conținut prezent în cele două texte. 5p.

2. Precizează perioada de timp în care Albert Einstein s-a străduit ca să introducă factorul gravitațional în ecuația sa. 5p.

3. Transcrie, din text, secvența ce face referire la schimbările revoluționare aduse în știință de teoria lui Einstein. 5p.

4. Menționează, în minimum 50 de cuvinte, o posibilă explicație a versurilor: *Poate nu-i văd/Pentru că arbore nu mai sunt*, valorificând secvența *Materia și energia sunt echivalente una alteia, și o singură particulă de materie poate fi transformată într-o cantitate imensă de energie* din al doilea text. **5p.**
5. Exprimă-ți opinia despre timp, într-un text de minimum 150 de cuvinte, valorificând ambele texte. **15p.**
6. Redactează o compunere narativă, de minimum 200 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare imaginată petrecută în satul natal, în urmă cu o sută de ani. **15p.**